

Radiet ilgtspējīgu pasauli!

Mācieties no dabas veidot cilvēkiem un planētai labvēlīgu nākotni!

Skolēnu radošuma un inovāciju veicināšana ar dabas
iedvesmotu ilgtspējas projektu palīdzību

10.03.2023. Ķemeru Nacionālā parka dabas centrs *Meža māja*

Līdzfinansē
Eiropas Savienības
Erasmus+ programma

Ilgtspējīga nākotne

ANO izvirzījusi 17 globālus [mērķus](#), kurus valstis ir apņēmušās sasniegt līdz 2030. gadam, domājot par ilgtspējīgu nākotni visiem.

Lai mērķus sasniegtu, to īstenošanā jāiesaistās visai sabiedrībai - iedzīvotājiem, uzņēmējiem, politiķiem, valstu apvienībām, ANO un citām institūcijām.

Sāksim jau šodien!

2

NOVĒRSTS BADS

Īss mērķa apraksts. Izbeigt badu, panākt nodrošinātību ar pārtiku un pilnvērtīgu uzturu un veicināt ilgtspējīgu lauksaimniecību

Kāpēc tas ir svarīgi: Ja vēlamies pabarot vairāk nekā 690 miljonus cilvēku, kas šodien cieš badu, un vēl 2 miljardus cilvēku, kas pasaulē dzīvos līdz 2050. gadam, ir nepieciešamas būtiskas pārmaiņas pasaules pārtikas un lauksaimniecības sistēmā. Lauksaimniecības ražīguma palielināšana un ilgtspējīga pārtikas ražošana ir ļoti svarīga, lai palīdzētu mazināt bada draudus.

Izaicinājums: Kā izaudzēt pārtiku pilsētā?

3

LABA VESELĪBA UN LABKLĀJĪBA

Īss mērķa apraksts. Cilvēku veselības uzlabošanā ir panākts milzīgs progress. Mātes un bērna mirstības rādītāji ir samazinājušies, iedzīvotāju vidējais dzīves ilgums pasaulē turpina pieaugt, un cīņa pret dažām infekcijas slimībām ir guvusi stabilus panākumus. Tomēr citu slimību, piemēram, malārijas un tuberkulozes, gadījumā progress saslimstības izskaušanā ir palēninājies vai apstājies. Vismaz pusei pasaules iedzīvotāju joprojām nav piekļuves pašiem nepieciešamākajiem veselības pakalpojumiem.

Kāpēc tas ir svarīgi: Veselīgas dzīves nodrošināšana un labklājības veicināšana visos vecumos ir būtiska ilgtspējīgai attīstībai.

Izaicinājumi: Kā mēs varētu konstruēt ēkas, kas ir veselīgas cilvēkiem un vienlaikus samazina ietekmi uz vidi?
Kā strādāt efektīvi un atgūt spēkus?

8 CIENĪGS DARBS UN EKONOMIKĀ IZAUGSME

Īss mērķa apraksts. Veicināt iekļaujošu un ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi, nodarbinātību un pienācīgu darbu visiem. Ilgtspējīga un iekļaujoša ekonomikas izaugsme var veicināt progresu, radīt pienācīgas darbavietas visiem un uzlabot dzīves līmeni.

Atbilstošu veselības un drošības pasākumu īstenošana un labvēlīgas darba vides radīšana ir būtiski svarīga, lai nodrošinātu darba aizsardzību, jo īpaši attiecībā uz veselības aprūpes darbiniekiem un tiem, kas sniedz svarīgākos pakalpojumus.

Kāpēc tas ir svarīgi: Pasaule saskaras ar smagāko ekonomisko lejupslīdi kopš

Lielās depresijas

Izaicinājums:

Kā piesaistīt uzmanību jaunam uzņēmumam?

9

RAŽOŠANA
INOVĀCIJAS UN
INFRASTRUKTŪRA

Īss mērķa apraksts. Veidot noturīgu infrastruktūru, veicināt iekļaujošu un ilgtspējīgu industrializāciju un sekmēt inovācijas.

Tehnoloģiskais progress ir pamats centieniem sasniegt tādas ekoloģiskos mērķus kā, piemēram, resursu un energoefektivitātes palielināšana.

Nepieciešamas vairāk investēt augsto tehnoloģiju produktos, kuri dominē apstrādes rūpniecības produkcijā, lai palielinātu efektivitāti, un jākoncentrējas uz mobilo sakaru pakalpojumiem, kuri palielina kontaktus starp cilvēkiem.

Kāpēc tas ir svarīgi: Investīcijas infrastruktūrā - transportā, ūdens apgādē, enerģētikā un informācijas un komunikāciju tehnoloģijās - ir izšķiroši svarīgas, lai sasniegtu ilgtspējīgu attīstību un stiprinātu vietējās kopienas daudzās valstīs.

Izaicinājums:

Ja nu ēkas atvēsinātu sevi pašas, neizmantojot enerģiju no fosilajiem resursiem?

11

ILGTSPĒJĪGAS PILSĒTAS UN KOPIENAS

Īss mērķa apraksts. Pilsētas ir ideju, tirdzniecības, kultūras, zinātnes, produktivitātes, sociālās attīstības un vēl daudzu citu iespēju centri. Savos labākajos laikos pilsētas ir ļāvušas cilvēkiem attīstīties sociāli un ekonomiski. Paredzams, ka līdz 2030.gadam pilsētās dzīvojošo cilvēku skaits palielināsies līdz 5 miljardiem cilvēku, tāpēc ir svarīgi nodrošināt efektīvu pilsētu plānošanas un pārvaldības praksi, lai tiktu galā ar urbanizācijas radītajām problēmām. Nākotnē pilsētām būtu jānodrošina vienādas iespējas visiem, ieskaitot piekļuvi bāzes pakalpojumiem, enerģijai, mājoklim, transportam un citiem pakalpojumiem.

Kāpēc tas ir svarīgi: Līdz 2030. gadam 60% pasaules iedzīvotāju dzīvos pilsētās

Izaicinājums:

Kā būtu, ja pilsētās būtu mazāk automašīnu uz ielām, bet vairāk vietas cilvēkiem?

Īss mērķa apraksts. Ilgtspējīga patēriņa un ražošanas mērķis ir veicināt resursu efektīvu izmantošanu un energoefektivitāti, ilgtspējīgu infrastruktūru, kā arī nodrošināt piekļuvi bāzes pakalpojumiem, videi draudzīgām un labām darbavietām, un labāku dzīves kvalitāti visiem. Tā kā ilgtspējīga patēriņa un ražošanas mērķis ir “paveikt vairāk un labāk ar mazākiem resursiem”, valsts labklājības pieaugumu no ekonomiskās darbības iespējams palielināt samazinot resursu izmantošanu, degradāciju un piesārņojumu visā dzīves ciklā un vienlaikus paaugstinot dzīves kvalitāti.

Kāpēc tas ir svarīgi: Ja pasaules iedzīvotāju skaits līdz 2050. gadam sasniegs 9,6 miljardus, esošo dzīves apstākļu nodrošināšanai būs nepieciešamas gandrīz trīs planētas

Izaicinājums:

- Kā būtu, ja mūsu apģērbs būtu cilvēkiem un dabai draudzīgs?
- Kā būtu, ja iepakojums nepiesārņotu vidi?

13

RĪCĪBA KLIMATA JOMĀ

Īss mērķa apraksts. Steidzami rīkoties, lai cīnītos pret klimata pārmaiņām un to ietekmi. Klimata pārmaiņas šobrīd ietekmē visas valstis visos kontinentos. Tās grauj valstu ekonomiku un ietekmē cilvēku un sabiedrības dzīvi, valstīm tās izmaksā dārgi šodien un izmaksās vēl vairāk rīt. Ja netiks kontrolētas, klimata pārmaiņas izraisīs vidējās globālās temperatūras paaugstināšanos par 3°C un nelabvēlīgi ietekmēs visas ekosistēmas. Mēs jau redzam, kā klimata pārmaiņas spēj intensificēt vētras un dabas katastrofas, kā arī izraisīt, piemēram, pārtikas un ūdens trūkumu, kas savukārt var novest pie konfliktiem.

Kāpēc tas ir svarīgi: Tā kā siltumnīcefekta gāzu līmenis turpina pieaugt, klimata pārmaiņas notiek daudz ātrāk nekā paredzēts, un to ietekme ir acīmredzama visā pasaulē. Risinot klimata pārmaiņu problēmas, mēs varam izveidot ilgtspējīgu pasauli ikvienam. Bet mums jārīkojas tagad.

Izaicinājums:

- Kā ēkas varētu pielāgoties mainīgam jūras līmenim un pieaugošai plūdu intensitātei?

17 SADARBĪBA

Īss mērķa apraksts. Atdzīvināt globālo partnerību ilgtspējīgai attīstībai. Veiksmīgai ilgtspējīgas attīstības programmai ir nepieciešama partnerība starp valdībām, privāto sektoru un pilsonisko sabiedrību. Šī iekļaujošā partnerība, kuras pamatā ir principi un vērtības, kopīgs redzējums un kopīgi mērķi, kuru centrā ir cilvēki un planēta, ir jāorganizē globālā, reģionālā, valsts un vietējā līmenī.

Kāpēc tas ir svarīgi: 2015. gadā pasaules līderi pieņēma Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030.gadam, kuras mērķis ir izbeigt nabadzību, novērst nevienlīdzību un cīnīties ar klimata pārmaiņām. Mums visiem ir jāapvienojas - valdībām, pilsoniskajai sabiedrībai, zinātniekiem, akadēmiskajām aprindām un privātajam sektoram -, lai sasniegtu ilgtspējīgas attīstības mērķus.

Izaicinājums:

- Kā atrast līdzīgi domājošus cilvēkus, ar kuriem sadarboties?